

LLIBERTAT



Periòdic comarcal d'esquerra republicana ~ Any III núm. 28 ~ Hospitalet, 20 de Juny de 1931

L'Estatut de Catalunya

La vida dels pobles té moments que és una sort poder-los viure. Catalunya en les hores presents es troba en aquest cas; els catalans estem vivint uns moments decisius per la història de la nostra pàtria, tan decisius que ells han d'encaminar el pervindre de la Catalunya nova, que ha de passar de poble esclavitzat a la condició de poble lliure. Si ha de prevaler la nostra voluntat, a no tardar fruirem de la llibertat individual i col·lectiva, suprema aspiració dels pobles moderns, i aquesta voluntat prevalerà perquè ha desaparegut aquella "nosa" que s'hi oposava, que barrava el pas a tot desig legítim de progrés i llibertat.

Aquella "nosa" no era altra que la dinastia borbònica, la més fatídica de les dinasties que encara s'han aguantat a Europa durant el nostre segle.

El dia 14 d'abril fou alliberada Catalunya i Espanya del jou d'Alfons XIII. Catalunya i Espanya lluitaren a la una contra el comú enemic, i amb l'espasa de la legalitat lograven ferir-lo de mort; per això ens devem un mutu respecte i un sentiment de cordialitat ha de guiar els nostres actes en l'esdevenidor, esdevenidor feliç si ens sabem comprendre.

La nostra pàtria té uns drets que li foren arrebassats injustament per un borbó i des del moment en què la maleïda dinastia desapareix, hauriem de gaudir ja d'aquella plena llibertat que els catalans volem; per això ens dirigim a la germana Espanya, perquè recordi les hores de lluita conjunta, la coincidència en les hores més difícils de la Revolució, perquè aquesta coincidència hi sigui també en el moment que ella ha d'acatar la nostra voluntat.

Temim la Generalitat com a mínima concessió a les nostres aspiracions. És un pas endavant en el camí de les nostres preuades reivindicacions; ha estat la demostració incontrovertible del bon desig nostre de concòrdia amb les altres terres d'Espanya, que ens ha ajudat a aquesta gran obra de dignificació civil, i una mostra de com estem disposats a contribuir a afermar definitivament la República.

Aquella República Catalana que de bell antuvi proclamàvem a Barcelona quan encara a Espanya tot era indecisió, l'hem sacrificada en profit de la bona harmonia i esperit de comprensió que anima als nostres capdavaners, el mateix esperit que ha presidit tota l'obra de la Revolució que ha engendrat la República, aquesta República que nosaltres tant estimem perquè tant sacrificis ens costa. Aquesta República que no pot caure, que no pot morir, perquè primer morirem tots els que hem posat el nostre braç al servei de la llibertat.

Cada dia ens sentim més units amb les altres terres d'Iberia, a despit d'aquells que gosen en provocar estats d'ànim desfavorables a les nostres coses, però hem de procurar també que cada dia estiguem més units els catalans, per portar a terme feliç el nostre esforç. Cal que tots els partits, que totes les classes socials, bo i fent-se càrrec de les diferències que puguin allunyar-nos, estem ben apropats i compenetrats en afirmar la nostra voluntat nacional. Tots els partits catalans tenen un punt de comú de convergència; tots els raigs que irradien de cada partit convergeixen a la fi en un ideal únic que és la llibertat de Catalu-

nya, i aquesta ha d'ésser la bandera que hem d'aguantar tots amb fermesa, ja que fets els ulls en ella, despullats de totes les baixeses humanes, amb l'escalf de tota l'opinió pública, que no ens mancarà, traçarem un camí recte i únic, que ens mení definitivament, sense marrades perjudicials, al lloc que per arribar-hi anys ja que lluïem.

S'han celebrat fa dies les eleccions per la Diputació provisional de la Generalitat de Catalunya, encarregada de la discussió i aprovació de l'Estatut de Catalunya, és de la nostra Constitució interior, que ha de regular les nostres relacions amb la República espanyola. Els homes elegits ens mereixen tota la confiança, perquè l'han merecuda del poble, i en aquestes coses és el poble l'únic àrbitre autoritzat. Estem segurs que sabran fer-se dignes de la confiança en ells dipositada. No dubtem que el cor i el cervell faran un camí paral·lel i que Catalunya tota estarà orgullosa dels homes que redacten l'Estatut, una vegada aquest sigui conegut pel poble català, que és el que en definitiva amb el "referendum" li ha de donar la força legal necessària, perquè sigui l'expressió unànime d'aquest poble que ho sacrifica tot per aconseguir la reivindicació dels seus drets.

Catalunya tindrà la seva Constitució interior, i aquesta ha d'ésser i serà una cosa tan nostra, que la veïlarem com un infant fill del sacrifici i de la lluita ardent i valenta d'aquest poble que no es vol resignar a la condició d'esclau i que vol ésser amo i senyor dels seus destins.

La nostra bandera gloriosa no serà vindicada fins que ella no sigui emblema de les nostres llibertats. Les quatre barres de sang, les volem roges, ben roges com barres de foc, que ens tategin l'ànima, ben endins de l'ànima, perquè mai més pugui esborrar-se la impressió de les hores de llibertat que ha de viure la nostra terra, que clama recordant un passat rialler i que oirà un pervindre gloriós.

L'Estatut de Catalunya l'hem de votar tots els catalans i l'han de defensar en el Parlament els homes que Catalunya votarà el dia 28 del corrent. Aquests homes han de portar ben viva la flama patriòtica, han de mereixer tota la nostra confiança; en una paraula, han d'ésser catalans per damunt de tot, han d'ésser del temps d'aquell home únic que és Francesc Macià, que no vacillava davant del Parlament espanyol per dir ben clar i català com sentia ell i la terra que representava.

Esquerra Republicana de Catalunya, el nostre partit, presenta com a candidats aquells homes que ofereixen totes les garanties de catalanitat, honradesa i decència política, necessàries per defensar el nostre Estatut; homes de reconeguda solvència moral i intel·lectual, rodejats d'aquell prestigi que es guanyen les vides rectes i austeres, consagrades al servei de la col·lectivitat.

La Diputació que elabora el nostre Estatut compta amb una majoria esquerrista, doncs hem de procurar que siguin també els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya els que el defensin a les Corts. Les Corts acceptaran el nostre Estatut, perquè és l'expressió de la voluntat del poble català, i els nostres germans d'Espanya no es poden oposar a la nostra llibertat, perquè en aquest cas renegarien de la llibertat hispànica que

tots hem ajudat a obtenir-la, i d'una manera particular el partit que sortí triomfant en aquelles històriques eleccions del 12 d'abril.

L'ideari esquerrista predominarà en el nostre Estatut i són els homes d'esquerra els que l'han d'emantenir íntegrament i amb tot entusiasme, amb el mateix entusiasme que féu possible el triomf de la Revolució i que farà possible també el triomf de la segona Revolució catalana,

que serà el dia que obtinguem l'autonomia integral.

Anem les esquerres a la lluita en la seguretat de què ens seguirà la majoria de l'opinió veritablement catalana, i confiem sortir triomfants una vegada més, per tal de lluitar en tots els terrenys per la consolidació de la República espanyola i per la llibertat de Catalunya.

J. SALA PONS

Ens associem al dol de tot Catalunya, per la mort de Santiago Ros sinyol

La Festa del Programa

Aquest any deuria ésser el que amb més suntuositat se celebrés la Festa de la publicació del Programa del 22 de juny de 1894. La xiripa de tenir a Espanya establerta la República i en mans d'homes civils el seu govern provisional, prepara els pits dels devots a l'expansió sorollosa de l'entusiasme, i seria la realització d'una justícia tributar a la data gloriosa l'ofrena, l'adhesió de les multituds assedegades d'ideal, esmaperdues rera els atropells i les vexacions d'una casta repugnant i d'un règim fàcil a tota conciliació de la llei, avesat a escampar les naturals espontaneïtats del pensament lliure.

La nostra salvació, la d'Espanya i de Catalunya, radica en la instauració de la forma federativa; l'unitarisme ens portaria indefectiblement a la brega inacabable, a les possibilitats d'una dictadura republicana que només tenia raó d'ésser en el primers moments del traspàs de la monarquia vil que no ha deixat surar Espanya, a la forma de govern que ja posem. Les aspiracions de Catalunya i de les altres regions espanyoles amb mereixements, trobaran fàcil embocadura amb la plena autonomia concedida pel Centre paternal, gelós d'estabilitzar la pau dins el territori patri. Dins la cordialitat més franca poden les engrunes del terrós fer que un benestar

simpàtic encoratgi a tots a persistir en santa germandat i, retallant les aprors naturals de la vida real, acostar un estat de coses que dificulti i faci impossible el trencament dels lligams de la fraternitat.

Per això entenem que aquest any deuria, més que mai, exaltar-se l'aniversari del 22 de juny de 1894, a fi de què els punts principals que estableix el Programa pimargallà entrin en el seny dels que encara no els saben, i sigui el poble compacte i sencer que reclami la seva realització, que les Constituents els donguin estatge dins l'articulat dels nous Codis, que hauran d'orientar els futurs destins d'Espanya.

Volem la pau nostra i la de tot el món; l'abolició de la pena de mort; el servei militar voluntari, el repartiment de les terres inconreuades, la plena llibertat del pensament, parlat, escrit o pintat, dins totes les manifestacions honestes; el deure al treball i el dret a la vida, al trispol amorós i a l'assistència mútua. Solidaritat humana. No mereix respecte altre privilegi que el de la intel·ligència.

Qui, essent carn del poble, menestral o proletari, serà tan insensat de no sentir-se defensor de tan belles coses?

J. COSTA I POMES

Per Catalunya i per la República, voteu la candidatura d'Esquerra Republicana de Catalunya